



KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2023

1. INNLEDNING

Med hjemmel i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-1 er kontrollutvalget kommunestyrets kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, sørge for det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. For å kunne foreta en uavhengig kontroll av folkevalgte organ og administrasjonen og selskap kommunen har eierinteresse i, setter loven strenge krav til valgbarhet for å være medlem av kontrollutvalget. Kontrollutvalget skal ha minst ett medlem fra kommunestyret.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget i Sunndal 2023, har frem til valget hatt følgende sammensetning:

Navn	Funksjon	Parti
Halvard G. Hagen *	Leder	Sp
Jon Kristian Schnell	Nestleder	Ap
Anveig Bjordal Halkjelsvik *	Medlem	Sp
Erling Rød *	Medlem	Frp
Edel Magnhild Hoem	Medlem	SV

*medlem av kommunestyret

Varamedlemmer:

Navn	Funksjon	Parti
<u>For Halvard G. Hagen, Anveig Bjordal Halkjelsvik og Erling Rød:</u> Leda Pires Moxnes	vara	Frp
Arne Christen Drøpping	vara	Krf
Turid Stave	vara	Sp
Elfrid Sundqvist	vara	V
Truls Lie	vara	H
<u>For Jon Kristian Schnell og Edel Magnhild Hoem:</u> Marta Eunice Perez	vara	Ap
Wenche Person Søyseth	vara	Ap
Ingrid Viseth	vara	AP

Kontrollutvalget i Sunndal 2023, har valgperioden 2023-2027 følgende sammensetning:

Navn	Funksjon	Parti
Knut Solbu *	Leder	H
Edel Magnhild Hoem	Nestleder	SV
Tone Hustad	Medlem	H
Svein Kåre Sund	Medlem	Frp
Halvard G. Hagen	Medlem	SP

*medlem av kommunestyret

Varamedlemmer:

Namn	Funksjon	Parti
For H, FRP: Erling Rød	Vara	Frp
Maja Solli	Vara	Frp
Geir Storholt	Vara	Frp
Leda Pires Moxnes	Vara	FRP
For SV og SP: Ingrid Viseth	vara	Ap
Marta Enuice Perez	vara	Ap
Jan Ove Løken	vara	AP

3. SEKRETARIAT

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov, jf. kommuneloven § 23-7 1. ledd.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Fra 01.01.20 har samarbeidet bestått av Aukra, Gjemnes, Hustadvika, Molde, Rauma, Sunndal og Vestnes kommuner.

Styret er, frem til utgangen av 2023, samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Stig Holmstrøm, Vestnes kommune, er valgt til styreleder. Gudrun Herje Langseth, Rauma kommune, er valgt til nestleder.

I 2019 godkjente kommunestyrene nye vedtekter og valgte å benytte seg av overgangsordningen som kommuneloven åpner for. Innen utgangen av valgperioden 2019-2023 måtte samarbeidet velge en annen organisasjonsform enn § 27 samarbeid.

Eierkommunene har, etter anmodning fra styret, behandlet sak om omdanning til kommunalt oppgavefelleskap. Kommunestyret i Sunndal godkjente omdanningen til kommunalt oppgavefelleskap i møte 14.06.23, sak 41/23. Den nye samarbeidsavtalen trer i kraft fra 01.01.24, og det blir da representantskapet som blir øverste styringsorgan

I 2023 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget i Sunndal ivaretatt av daglig leder i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, Jane Anita Aspen.

4. OPPGAVER OG VIRKSOMHET I 2023

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har i 2023 avviklet 6 møter og behandlet 52 protokollerte saker. Av disse er 9 saker oversendt kommunestyret for endelig behandling eller som uttalelse. I tillegg er det fremlagt for utvalget 65 referatsaker og 7 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak, slik at kommunestyret kan holde seg løpende orientert om utvalgets arbeid.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir avholdt i formannskapssalen på rådhuset. Møtene blir streamet på Kommune-TV.

Kontrollutvalget har på forespørsel fått orienteringer fra administrasjonen og revisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget i Sunndal er vedtatt av kommunestyret 02.10.19, sak 4/19. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret 21.10.20, sak 65/20.

Reglement for kontrollutvalget i Sunndal 2023/2027 er vedtatt av kommunestyret i møte 04.10.23, sak 20/23.

Plan for Kontrollutvalgets virksomhet 2020-2023

Kontrollutvalget utarbeider plan for kontrollutvalgets virksomhet for hver valgperiode. Planen blir utarbeidet av nytt kontrollutvalg i løpet av første år etter nytt valg. Kommunestyret godkjente planen i møte 11.03.20, sak 11/20. Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2020-2023 er en overordnet plan som blir konkretisert av kontrollutvalget i en årlig arbeidsplan.

Rutiner for behandling av henvendelser til kontrollutvalget

Kontrollutvalget vedtok i møte 23.09.21, sak 23/21, rutiner for behandling av henvendelser til kontrollutvalget. I møte 31.03.22, sak 13/22 ble disse supplert med rutiner for utvalgsmedlemmer som ønsker å ta opp problemstillinger i kontrollutvalget.

Konferanser/opplæring

Utvalgsleder deltok på FKTs fagkonferanse og årsmøte i Trondheim 31.5.-1.6.23.

4.1 Påse-ansvaret overfor revisjonen

Ifølge kommuneloven § 23-2, skal kontrollutvalget påse at kommunens regnskaper blir revidert på en forsvarlig måte.

Kommunestyret i Sunndal vedtok i møte 08.05.19, sak 30/19, å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon SA (MRR) og valgte selskapet som revisor for kommunen. I vedtaket fikk kontrollutvalget mandat til å inngå oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Kontrollutvalget godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 03.12.20, sak 43/20.

I avtalen blir det m.a. forutsatt at revisjonen legger til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt påse-ansvar overfor revisjonen. I dette ligger det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget fra sitt arbeid og ha et kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandarder.

Daglig leder i Møre og Romsdal Revisjon SA er Martin Gjendem Mortensen. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for Sunndal kommune i 2023 er Tore Kvisvik.

Utvalget har i 2023 fått seg forelagt og behandlet følgende dokument fra regnskapsrevisor:

- Interimsrapport Sunndal kommune revisjonsåret 2022
- Oppsummering etter årsoppgjørrevisjon Sunndal kommune 2022
- Revisjonsberetning for 2022 Sunndal kommune
- Revisjons- og kommunikasjonsplan for revisjonsåret 2023 Sunndal kommune
- Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av sin uavhengighet
- Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2022 Sunndal kommune
- Risiko- og vesentlighetsvurdering før forenklet etterlevelseskontroll 2023.
- Interimrapport Sunndal kommune revisjonsåret 2023

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor.

4.2 Kontrollutvalgets uttalelse til årsberetningen og årsregnskapet

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon følger av § 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskap og årsberetning for Sunndal kommune 2022 i møte 30.03.23, sak 12/23, og gitt sin uttalelse til disse.

Vurderingen ble gjennomført med bakgrunn i FKTs veileder for kontrollutvalgets uttalelse. I denne vurderingen ligger også kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har i sin uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2022 trukket frem at det bare er konstatert noen få forbedringsområder i internkontrollen som kontrollutvalget og revisjon vil følge opp. Kontrollutvalget pekte på at de fleste indikatorene viser at Sunndal kommune har en bærekraftig økonomi. Det er viktig at også netto driftsresultat over tid holdes over sentralt anbefalt nivå. Netto driftsresultat blir regnet å være hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren

Kontrollutvalget mener at de ikke-økonomiske kravene i kommuneloven § 14-7 c-f er omtalt i årsberetningen på en tilfredsstillende måte.

Kontrollutvalget har i 2023 i fått seg forelagt følgende sluttregnskap fra investeringsprosjekt for uttale:

- **Holssand barnehage**
- **Sunndal Helsesenter**

Utvalget får også fremlagt kommunedirektørens tertialvise økonomirapporter, budsjettendringer og finansrapporter til kommunestyret, til orientering. Utvalget vurderer at det blir rapportert etter de krav om rapportering som går frem av kommuneloven §§ 14-5 og 14-13 og etter de forutsetninger som kommunens økonomireglement og finansreglement bestemmer.

4.3. Nummererte brev

Etter kommuneloven § 24-7, er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke noen forhold overfor kontrollutvalget. Det er listet opp sju forhold som krever slik rapportering. Regelen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev i 2023.

4.4 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Etter kommuneloven § 24-9, skal regnskapsrevisor se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget. Revisor skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Det ble i 2023 gjennomført **forenklet etterlevelseskontroll av kommunens tilskuddsforvaltning**. Rapport fra kontrollen ble lagt frem for kontrollutvalget til behandling i møte 27.09.23, sak 26/23 og i kommunestyret 01.11.23, sak 28/23.

Rapport fra forenklet etterlevelseskontroll 2022, viser at Sunndal kommune i det alt vesentlige har etterlevd vedtak og retningslinjer knyttet til tilskuddsforvaltning. Kommunedirektøren bes om å følge opp de forbedringspunkt som er avdekket knyttet til etterlevelse av retningslinjer tilknyttet tilskuddsordninger, jf. kriterium 2 i revisors rapport.

4.5 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av kommuneloven § 23-3.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 10.09.20, sak 31/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20 i K sak 76/20:

Hjemmetjenester i Sunndal kommune med vekt på omstillingsarbeid

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 03.11.22, sak 33/22. Kommunestyret behandlet rapporten i møte 23.11.11, sak 75/22. Det ble fattet følgende vedtak:

1. Sunndal kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Hjemmetjenester med vekt på omstillingsarbeid til etterretning, og slutter seg til følgende anbefalinger fra kontrollutvalget:
 - a) Sikre at det til enhver tid er tilstrekkelig personell på jobb i hjemmetjenesten.
 - b) Sikre at det til enhver tid er tilstrekkelig med sykepleiere på jobb i hjemmetjenesten.
 - c) Sikre at tjenesteytere i hjemmetjenesten som skal gjennomføre hjemmebesøk hos psykisk syke og rusavhengige får tilstrekkelig opplæring, slik at de kan yte gode tjenester til den enkelte bruker, og ivareta egen sikkerhet.
 - d) Gjennomføre brukerundersøkelser i hjemmetjenesten.
 - e) Sikre at ansatte og ledere får informasjon om avvikssystemet og gjennom dette sikre at det meldes avvik og at avvik følges opp.
 - f) Ferdigstille pågående arbeid med helse- og omsorgsplan og gjennom dette avklare:
 - o behov for å styrke tiltak i omsorgstrappen
 - o fremtidig boligstruktur som er tilpasset behovet hos de eldre og omsorgstrengende
 - g) Ferdigstille pågående arbeid med habiliterings- og rehabiliteringsplan
 - h) Involvere ansatte, tillitsvalgte og verneombud tidligere og i større grad i omstillingsarbeid og andre prosesser
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at anbefalingene følges opp og påse at arbeidet gjennomføres.
3. Kommunestyret ber om at kommunedirektøren gir kommunestyret en skriftlig plan for oppfølging av anbefalingene til kommunestyrets første møte i 2023

Kommunestyret fattet i pkt. 3 et annet vedtak enn kontrollutvalgets innstilling, som var at kommunedirektøren skulle gi kontrollutvalget en skriftlig plan for oppfølging av anbefalingene. Etter kommuneloven § 23-2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet, bokstav e), er det kontrollutvalget skal påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandling av revisjonsrapporter blir fulgt opp.

Oppfølging: Kommunedirektøren fremla plan for oppfølging av anbefalingene til kommunestyret i møte 22.03.23, sak 16/23. Kontrollutvalget behandlet planen i møte 30.03.23 jf. sak 15/23.

Kommunedirektøren gav kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding til møte 27.09.23, sak 32/23. Det rapporteres ikke om noen bedring i forhold til anbefaling a) b) og c). Det er så langt ikke fulgt opp anbefaling om gjennomføring av brukerundersøkelse (anbefaling d). Kontrollutvalget anbefalte derfor at nytt kontrollutvalg fortsetter oppfølging av disse fire anbefalingene. Når det gjelder anbefaling e), f) g) h), så vurderer kontrollutvalget at disse er oppfulgt.

I møte 29.11.23 vurderte nytt kontrollutvalg at «Kartlegging av risiko for vold og trussel om vold», gjennomført av Midtnorsk bedriftshelsetjeneste i forbindelse med Arbeidstilsynets tilsyn med Sunndal kommune hjemmebaserte tjenester, svarer ut anbefaling c) i forvaltningsrevisjonen. Kontrollutvalget vil fortsette sin oppfølging til alle anbefalinger er fulgt opp.

Kommunedirektørens internkontroll

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 12.05.23, sak 19/23. Kommunestyret i møte 14.06.23, sak 42/23 sluttet seg til følgende anbefalinger:

1. Videreføre arbeidet med å forbedre internkontrollen i kommunen, med særlig vekt på:
 - a. Opplæring av ansatte om internkontroll og bruk av avviksmelding.
 - b. Bruk av risiko- og sårbarhetsanalyser i enhetene.
 - c. Innføre kontrollaktiviteter i forbindelse med restansekontroll.
 - d. Sikre at prosedyrer, sjekklister etc. blir revidert i henhold til plan eller bestemmelser i det enkelte dokument.
2. Bruke tilbakemeldinger fra de ansatte i spørreundersøkelsen om avvik og avvikshåndtering i sitt forbedringsarbeid.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at anbefalingene følges opp og påse at arbeidet gjennomføres.
4. Kommunestyret har merket seg plan for oppfølging av anbefalingene som er presentert i kommunedirektørens høringssvar til rapporten.
5. Kommunedirektøren skal gi kontrollutvalget en skriftlig statusrapport for oppfølging av anbefalingene til kontrollutvalgets møte september 2023.

Oppfølging: Kontrollutvalget mottok i møte 27.09.23, sak 24/23, statusrapport for oppfølging av anbefalinger i forvaltningsrevisjonsprosjektet. Det ble fattet følgende vedtak: 1. Kontrollutvalget ser at kommunedirektøren er godt i gang med oppfølging av anbefalingene. 2. Kontrollutvalget vil anbefale at nytt kontrollutvalg fortsetter oppfølgingen, og da særlig av anbefaling b) Bruk av risiko- og sårbarhetsanalyser i enhetene, som ser ut til å kreve noe mer systematisk arbeid. Kontrollutvalget vil fortsette sin oppfølging.

Nytt kontrollutvalg bestilte i møte 29.11.23 sak 37/23, fra Møre og Romsdal Revisjon SA, risiko- og vesentlighetsvurdering av Sunndal kommunes virksomhet og virksomhet i kommunens selskaper. Denne skal danne grunnlag for utarbeidelse av Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027.

4.6 Eierskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved eierskapskontroll følger av kommuneloven § 23-4.

Det er utarbeidet **Plan for eierskapskontroll 2020 – 2023**, som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 10.09.20, sak 32/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20 i K sak 77/20:

I ny kommunelov § 26-1 er det kommet et krav om at kommuner minst en gang i valgperioden skal utarbeide eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv. Det er satt krav til hva eierskapsmeldingen skal inneholde:

- Kommunen sine prinsipper for eierstyring.
- Oversikt over selskap, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesse i.
- Kommunen sitt formål med sine eierinteresser.

Eierskapsmelding er et viktig styringsverktøy for kommunestyret, for kommunen sine representanter i selskapene og for kontrollutvalget sitt arbeid. Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding.

Kommunestyret vedtok ny eierskapsmelding del 1, i møte 03.11.21, sak 68/21. I møte 23.11.22, sak 79/22 vedtok kommunestyret eierskapsmelding del 2 – selskapsdelen.

Gjennom vedtatt eierskapsmelding for Sunndal kommune, del 1 og 2, vurderer kontrollutvalget å ha et verktøy for å gjennomføre eierskapskontroller.

Kontrollutvalget har i 2023 ikke gjennomført noen eierskapskontroller.

Nytt kontrollutvalg bestilte i møte 29.11.23 sak 38/23, fra Møre og Romsdal Revisjon SA, risiko- og vesentlighetsvurdering av Sunndal kommunes eierskap. Denne skal danne grunnlag for utarbeidelse av Plan for eierskapskontroll 2024-2027.

4.7 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Med hjemmel i kommuneloven § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra IKS, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefelleskap og AS der kommunen alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller IKS direkte eller indirekte eier alle aksjer

Kontrollutvalget er ikke blitt varslet om generalforsamlinger, representantskapsmøter eller tilsvarende organ i interkommunale selskap (IKS), interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefelleskap, eller aksjeselskap (AS) der kommunen alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer. Sekretariatet har i den grad informasjon er gjort tilgjengelig på kommunens postliste, framlagt informasjon til kontrollutvalget.

I lovendring i kommuneloven i 2023, ble det presisert at det er kommunen som skal sørge for at kontrollutvalget blir varslet. Kontrollutvalget vil i 2024 gå i dialog med kommunedirektøren om hvordan dette praktisk kan løses.

4.8 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av kommuneloven § 23-7 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 2 og 8.

Sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov. Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets rolle i fastsetting av budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommunelova § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor

Kontrollutvalget innstiller i slike saker til kommunestyret.

4.9 Oppfølging av politiske vedtak

Etter kommuneloven § 13-1, skal kommunedirektøren påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Etter reglement for kontrollutvalget i Sunndal § 6, skal kontrollutvalget arbeide for å sikre at politiske vedtak i kommunen følges opp.

I Sunndal kommune rapporterer kommunedirektøren på en god måte til kommunestyret om oppfølging av politiske vedtak. Kommunestyret er derfor godt kjent med hvilke saker som kommunedirektøren ikke har fulgt opp. I tertialrapportene blir det rapportert om status for den enkelte vedtatte sak. Kontrollutvalget har tertialrapportene til behandling.

4.10 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Kontrollutvalget har en egen liste over saker til videre oppfølging. Dette er saker som utvalget ser behov for å følge opp over tid, eller der utvalget for eksempel årlig ønsker fremlagt statusrapporter. Listen blir gjennomgått og oppdatert i hvert kontrollutvalgsmøte.

Saker på kontrollutvalgets oppfølgingsliste som ikke er endelig avsluttet pr. 31.12.23:

- Barnevernstjenesten
- Informasjonssikkerhet og datasikkerhet.
- Sunndal kommune som miljøforvalter
- Brannverntilsyn
- Innkjøp og offentlige anskaffelser
- Publisering av postlister og politiske saklister fra det gamle saks- og arkivsystem
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon Hjemmetjenester i Sunndal kommune med vekt på omstillingsarbeid
- Tilsyn med miljørettet helsevern
- Kvalitetsrapport for grunnskolen
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon kommunedirektørens internkontroll.

4.11 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2023 ingen saker knyttet til økonomisk utroskap eller andre forhold som kan tyde på alvorlige brudd på regler. Det har ikke vært gjennomført særskilte undersøkelser fra revisors side.

4.12 Henvendelser til kontrollutvalget

Kontrollutvalget følger utarbeidde rutiner får håndtering av henvendelse til kontrollutvalget. Utvalget har vurdert henvendelser både fra innbyggere og innspill fra kontrollutvalgsmedlemmer. Det har for noen av henvendelsen vært nødvendig å be om redegjørelse fra kommunedirektøren, og i flere av sakene har utvalget kommet med anmodninger til kommunedirektøren. Noen saker er avsluttet uten videre oppfølging. Her er oversikt over noen av de henvendelsen kontrollutvalget har vurdert i 2023:

- Oppfølging av kommunestyrevedtak 37/22 om kommunalt tilskudd på grunn av økte gjødselskostnader.
- Oppfølging av spillemiddelsøknader i Sunndal kommune
- Informasjonssikkerhet – Personvern
- Arbeidsgruppa for hjortevilt
- Faktureringsordning for kommunale tjenester, mat og trygghet.
- Varsel om brudd på Friluftsløven § 14 og reglene for statlig sikrede friluftsområder i Sunndal kommune.
- Akvainvest Møre og Romsdal AS – Henvendelse om eierstyring og om manglende habilitet i generalforsamling 27.sept
- Henvendelse om kommunens bruk av offentleglova
- Henvendelse om manglende dokument på postlisten

- Spørsmål om utbetaling av kommunal andel av spillemidler til Vinnutrappa

4.13 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet.

Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget gjennomførte 27.09.23 virksomhetsbesøk ved **Sande skole**. Stikkord for besøket var:

- Generell informasjon om organisering av arbeidet ved skolen, antall ansatte, kompetanse.
- Hvordan har skolen organisert skoletilbudet for minoritetsspråklige elever?
- Hvordan ivaretar skolen barnas krav på grunnleggende norskopplæring og morsmålsopplæring?
- Hvor mange barn har enkeltvedtak om særskilt norskopplæring?
- Hvor mange barn har morsmålsopplæring? Hvilke språk?
- Hvem er involvert i kartlegging av barna i forhold til behov for særskilt norskopplæring og/eller spesialundervisning?
- Blir det fattet vedtak og satt inn tiltak innen rimelig tid, dersom behov for spesialundervisning blir avdekket?
- Hvor mange barn har enkeltvedtak om spesialundervisning?
- Samarbeid med andre enheter som PPT, barnevern, helsestasjon, flyktingetjenesten osv
- Har skolen utfordringer med mobbing?
- Har skolen andre utfordringer?

Etter gjennomført virksomhetsbesøk, fattet kontrollutvalget i møte 27.09.23, sak 33/23, følgende vedtak:

Oppfølging av virksomhetsbesøket ved Sande skole, jf. orienteringssak 6/23

Kontrollutvalget er bekymret for de store utfordringene som ledelse og tillitsvalgte ved Sande skole rapporterer om. Kommunestyret bør be om en redegjørelse fra kommunedirektøren om hva som gjøres for å avhjelpe den krevende situasjon ved Sande skole, både med tanke på kortsiktige og langsiktige tiltak.

Kommunedirektøren gav kommunestyret i møte 01.11.23, sak 30/23 redegjørelse som svar på kontrollutvalgets anmodning. Kommunestyret tok redegjørelsen til orientering.

4.14 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av oppgavene til kontrollutvalget er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Etter § 25-1 i kommuneloven, skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen er ansvarlig for internkontrollen. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Dette innebærer at kommunedirektøren skal:

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Etter § 25-2, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året. Kommunedirektøren rapporterte til kommunestyret i forbindelse med avleggelse av årsberetningen for 2022.

Sunndal kommune har etablert et elektronisk verktøy for å ivareta internkontrollen.

Kommunen har blant annet følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Sunndal kommune** (vedtatt 16.12.20, K-sak 123/20).
- ❖ **Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Sunndal kommune** (revidert 04.10.23, K-sak 18/23).
- ❖ **Delegerings- og myndighetsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 19.04.06, K-sak 20/06, sist revidert 10.02.21, K-sak 3/21)
- ❖ **Mal for saksframlegg for Sunndal kommune** (vedtatt 05.05.2, K-sak 31/21)
- ❖ **Rammer og mål for og gjennomføring av utviklingssamtaler mellom folkevalgte og kommunedirektøren** (vedtatt 05.05.21, K-sak 32/21)
- ❖ **Finansreglement for Sunndal kommune** (revidert 06.09.23, K-sak 53/23).
- ❖ **Vedtekter for Sunndal kommunes næringsfond** (revidert 18.10.11 i ØP sak 82/11. Revidert 21.03.18 i K-sak PS 21/18)
- ❖ **Innkjøpsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 02.09.15, K-sak 67/15, sist revidert 30.08.18)
- ❖ **Eierskapsmelding for Sunndal kommune (Del 1** vedtatt 03.11.21, K-sak 68/21)
- ❖ **Nytt rapporteringssystem i Sunndal kommune** (vedtatt 14.06.17, K-sak 45/17)
- ❖ **Arbeidsgiverstrategi i Sunndal kommune** (vedtatt 06.09.17, K-sak 57/17)
- ❖ **Lønnspolitikk i Sunndal kommune** (revidert og vedtatt 06.09.17, K-sak 58/17)
- ❖ **Etiske retningslinjer for Sunndal kommune** (vedtatt 28.11.07, K-sak 70/07)
- ❖ **Sunndal kommunes administrative organisering** (vedtatt 05.09.18, K-sak PS 64/18)
- ❖ **Reglement for folkevalgte organer i Sunndal kommune** (revidert og vedtatt 10.02.21 i K-sak 2/21)
- ❖ **Eierskapsmelding – Selskapsdelen (Del 2** vedtatt 23.11.22, k-sak 79/22)
- ❖ **Innkjøpsstrategi for Sunndal kommune** (vedtatt 27.04.22, K-sak 25/22)
- ❖ **Gaverreglement for ansatte og folkevalgte i Sunndal kommune** (vedtatt 15.12.21, K-sak 96/21)

4.15 Tilsyn fra andre

Flere eksterne forvaltningsorgan fører tilsyn med kommunen. For eksempel statsforvalteren, helsetilsynet, arbeidstilsynet og arkiverket.

Disse tilsynene kan avdekke lovbrudd, avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

Etter kommuneloven § 25-2, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kontrollutvalget ser det som formålstjenlig at kontrollutvalget og kommunestyret blir orientert om slike tilsyn for å kunne løpende følge opp at tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2023 innhentet, behandlet og fulgt opp, følgende tilsynsrapporter:

Oppfølging av Tilsyn med Indre Nordmøre barneverntjeneste sitt arbeid med undersøkelser 2021
Statsforvalteren i Møre og Romsdal gjennomførte tilsyn med Indre Nordmøre barneverntjeneste i 2021 (5 pålegg). Utvalget fikk i møte 23.01.23 fremlagt Statsforvalterens brev datert 14.12.22.

Statsforvalteren har tatt brev fra kommunen 23.11.22 til etterretning, og legger til grunn at tjenesten følger opp arbeidet med undersøkelser i barnevernet fortløpende gjennom internkontroll. På bakgrunn av dette konkluderer Statsforvalteren med at kommunen har rettet lovbruddene og avslutter tilsynet. **Kontrollutvalget avslutter sin oppfølging av tilsynet**, men vil følge med på tjenesten gjennom årlige tilstandsrapporter og eventuelle orienteringer.

Brannverntilsyn

Nordmøre og Romsdal Brann og redning IKS (NORBR) gjennomfører brannforebyggende tilsyn med særskilte brannobjekt, det gjennomføres også systemtilsyn. Kontrollutvalget gjør seg kjent med rapportene fra tilsynene og følger med til avvikene er rettet.

Utvalget fikk i møte 23.01.23 fremlagt Tilsynsrapport - Ringvegen 13-17, Sunndal Helsetun datert 16.11.22 med 4 avvik til eier av bygget og 2 avvik til bruker av bygget. Vedlagt fulgte også kommunens tilbakemelding på oppfølging av avvikene til eier og bruker av bygget. Det ble til kontrollutvalget 12.05.23 opplyst at Det er opplyst at NORBR etter gjennomført tilsyn kun ønsker en fremdriftsplan på hvordan og når avvikene som kom frem i tilsynet blir lukket. NORBR har mottatt fremdriftsplanen og kommunen skal jobbe med å lukke avvikene. Det opplyses at avvikene er ressurskrevende og tidkrevende å lukke. Det gjennomføres et nytt tilsyn om 2 år hvor en gjennomgår om avvikene som kom opp ved siste tilsyn er lukket. Da lukker NORBR eventuelt tilsynet

Kontrollutvalget fikk i møte 12.05.23 fremlagt Tilsynsrapport - Drivavegen 26, Sunndal Pensjonistsenter datert 27.03.23, Det er meldt om 2 avvik (1 til eier og 1 til bruker av bygget) og 1 anmerking..

Statsforvalterens rapport etter tilsyn i pasientjournalsaken

Kontrollutvalget fikk i møte 30.03.23 fremlagt Statsforvalterens rapport etter tilsyn i pasientjournalsaken, jf. 14/23.. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren til møte i mai, gi utvalget skriftlig tilbakemelding om kommunedirektørens vurderinger etter Statsforvalterens oppfordring knyttet til å vurdere å begrense tilgang til journalene. Det bes også om en orientering om hvordan kommunedirektøren vil bruke klagerens bemerkninger i sitt videre kvalitetsarbeid.: Kommunedirektøren gav i brev datert 12.05.23 kontrollutvalget tilbakemelding om vurderinger knyttet til å begrense tilgang til journalene. Kontrollutvalget konstaterer at kommunedirektøren opplyser å ha gjort en begrunnet vurdering av nivå på tilgangsstyringen, samt at helse- og omsorgstjenesten vil ta med seg de pårørendes bemerkninger i sitt kvalitetsarbeid. På bakgrunn av redegjørelsen **avslutter kontrollutvalget sin oppfølging av dette tilsynet**

Tilsyn med miljøretta helsevern

Utvalget fikk i møte 23.01.23, jf. sak 8/23, fremlagt Tilsynsrapport, Gjøra oppvekstsenter. Med forhåndsvarsel om pålegg, datert 08.11.22. Det gis forhåndsvarsel om (to pålegg) om retting. Frist 1. februar 2023. Det opplyses til kontrollutvalget i møte 27.09.23 at avvik ved Gjøra oppvekstsenter er lukket, men at det ikke er mottatt dokumentasjon på lukkingen. **Kontrollutvalget avslutter oppfølging av dette tilsynet**

Arbeidstilsynet tilsyn ved Sunndal kommune – NAV Indre Nordmøre

Kontrollutvalget fikk fremlagt foreløpig tilsynsrapport i møte 23.01.23. Den viste mange alvorlige avvik. Det ble gitt (6 pålegg) om retting; Samordning - HMS-arbeid - skriftlig avtale, Psykososiale og organisatoriske faktorer – kartlegging og risikovurdering, Psykososiale og organisatoriske faktorer – plan og tiltak, Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan, Verneombud – valg, Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand. Kontrollutvalget fikk i møte 27.09.23 opplyst at Arbeidstilsynet har registrert at NAV Indre Nordmøre har lukket alle pålegg. Kontrollutvalget har som vedlegg til sak 32/23 fått fremlagt brevet fra Arbeidstilsynet. **Kontrollutvalget avslutter oppfølging av dette tilsynet.**

Arbeidstilsynet tilsyn med Sunndal kommune Hjemmebaserte tjenester.

Kontrollutvalget fikk i møte 12.05.23 fremlagt brev datert 13.04.23 fra Arbeidstilsynet, der det gis (4 pålegg) om retting: 1. Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand, 2. Bedriftshelsetjeneste - arbeidsgivers bruk av bedriftshelsetjeneste, 3. Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan, 4. HMS-arbeid – Kartlegging og risikovurdering. Kontrollutvalget har i møte 29.11.23, sak 50/23 fått fremlagt kommunedirektørens svarbrev til Arbeidstilsynet datert 13.10.23 med risikovurdering og Arbeidstilsynets brev datert 17.10.23 der det bekreftes at dokumentasjonen er i tråd med vilkårene for påleggene og at Arbeidstilsynet anser påleggene for oppfylte. **Kontrollutvalget avslutter på bakgrunn av dette sin oppfølging av saken.**

Kontrollutvalgssekretariatet har i 2023 deltatt på møte i Tilsynsforum organisert av Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Fokus i møte var samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner. Statsforvalteren har ifølge kommunelova et samordningsansvar for dette. Fra 2020 er det opprettet en egen **Tilsynskalender** der alle planlagte og gjennomførte tilsyn fra alle statlige tilsynsorgan vil bli samlet. Kalenderen inneholder også oversikt over forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgene.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse.

Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne og innbyggerne generelt. En aktiv og troverdig kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har også i 2023 fått innspill fra innbyggere og politikere om forhold som de ønsker at kontrollutvalget skal se nærmere på. Kontrollutvalget vurderer alle henvendelser som mottas.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til Sunndal kommune.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert. Det er derfor viktig å få til en god dialog og gjensidig forståelse mellom kommunestyre og kontrollutvalg. Samt mellom kommunedirektør og kontrollutvalg.

Sunnalsøra, 8.februar 2024
Kontrollutvalget i Sunndal kommune